

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

משפטים

הדלקת הנרות: 17.51

מוצאי ש"ק: 19.01 ר"ת: 19.23

צאה"כ ליל ש"ק: 18.51 - סוזק"ש ש"ק: מג"א: 9.29/9.42 - גר"א: 10.18

ב"ה, ערב ש"ק כ"ג שבט תשפ"ה • שנה כ"ט, גליון אלף תרמ"ד • דף היומי סנהדרין ס"ו • Nr 1644 • 21 FEBRUARI 2025

אפנינין יקרים

אם אדניו יתן לו אשה וילדה לו בנים וגו' (כא,ד)
קשה: למה התחיל לדבר לנוכח - "כי תקנה עבד עברי", ותוך כדי דבור חזר לדבר דרך נסתר - "אם אדוניו יתן לו", "תהיה לאדוניה", "והגישו אדוניו", כל הפרשה בדרך נסתר, ומן הראוי היה לו להשלים הדבור כדרך שהתחיל: "אם תתן לו", "תהיה לך", "והגשת אותו"?

והיה נראה לומר כי לא כינה הזיווג לקונוהו אלא להקב"ה, על דרך אומרים ז"ל (בר"ר סח) כי הקב"ה מזווג זיווגים, לזה אמר: אם אדוניו האמיתי - היינו הקב"ה, כי לו בני ישראל עבדים - יתן לו אשה. (אבל פירוש זה לא נוכל לפרש על המשך הכתוב "האשה וילדיה תהיה לאדוניה"). (אור החיים הק')

ואם אמר יאמר העבד אהבתי את אדני וגו' (כא,ה)
אמר יאמר, עד שיאמר וישנה (קידושין כב,א).

מפני מה צריך העבד לומר ולשנות, ורק לאחר מכן נידון ברציעה?

ויש לבאר, דשנינו (קידושין כב,ב) אמר הקב"ה, ארזן ששמעה קולי על הר סיני בשעה שאמרתי כי לי בני ישראל עבדים ולא עבדים לעבדים והלך זה וקנה אדון לעצמו ירצע. נמצא דעיקר טעם הרציעה הוא בשל חטאו של העבד. והנה כל עוד לא שנה בחטא עדיין הקב"ה חפץ בו ובתשובתו, שמא יחזור בו מן החטא, ואולם לאחר ששנה באיולתו, השתרש בו החטא ולא יעשה עליו תשובה, וכמו שמצינו (קידושין כ,א) כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה נעשית לו כחיתו, ולפיכך נענש.

אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה (כא,ט)

אמנם המזיק משלם בעד הכל: נזק, צער, רפוי, שבת ובושת, אולם הרי גרם לניזוק גם ביטול תורה ותפילה בעת מחלתו, ומי איפוא ישלם את ההפסד הזה? ואכן דבר זה נשאר כמעמסה תמידית על

אם כסף תלוה את עמי את העני עמך לא תהיה לו כנשה (כב,ד)

כאשר הלוח (מין הגר"ח מבריסק זצ"ל) פעם סכום כסף ליהודי מתושבי העיר בריסק שגר בסמיכות לביתו, פסק מעת ההלוואה לעבור ליד ביתו של הלוח בדרכו לבית הכנסת, למרות שזו הייתה הדרך הקצרה ביותר. היה זה בשל חששו מפני הלאו של "לא תהיה לו כנשה", והוא החמיר על עצמו להשמש מלהראות בפני אותו יהודי, מפני אבק אותו לאו. חלפו חדשים ספורים, ומן פרעון ההלוואה חלף עבר לו זה מכבר, ואותו לוח כאשר נפגש באקראי עם מרן הגר"ח, הרהיב ברוב חוצפה לטעון בפניו: "איזו בטלנות היא זו מצדכם לשכוח מסכום הכסף שלכם המצוי ברשותי?"

או אז גילה מרן הגר"ח זצ"ל את אזניו של הלה, שזה לו חדשים אחדים שהוא מאריך את דרכו בלכתו אל בית הכנסת מחמת אותה הלוואה. ולא, בכלל לא נשכח ממנו הדבר...

(הרב מבריסק ח"א, עמ' 29)

המכה ולעולם איננו יכול להיטהר מכך. במה דברים אמורים, רק אם אמנם עוסק המכה בתורה ועבודה בקומו מחוליו, אבל - אם יקום והתהלך "בחוץ" על משענתו, שהוא מתהלך בטל בחוצות, ולא זו בלבד שאיננו מצטער על אשר החסיר בעת מחלתו ואינו שואף למלא את החסר, אלא שהוא עוד מתבטל בחוצות, הריהו מוכיח בזה שהמכה לא גרם לו שום ביטול תורה, ועל כן "ונקה המכה". (כרם הצבי)

וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בר (כא,ג)
אם על הפתיחה חייב על הכריה לא כל שכן (רש"י).

שאל אדם אחד את המלבי"ם, ילמדנו רבנו, מתקנות רבנו גרשום מאור הגולה, מכתב סגור של אחר אסור לפותחו כדי לקוראו. מה הדין אם המכתב הוא גלוי או פתוח, האם מותר לקרוא או לא. ענה הגאון במליצה שנונה, "אם על הפתיחה חייב, על קריאה (כריה) לא כל שכן".

(מדשן ביתך)

אם לא ימצא הגנב ונקרב בעל הבית אל האלהים (כב,ז)

המלים א"ם ל"א ימצא הגנב ונקרב הן ראשי תיבות 'אליהו'. רמז להלכה האומרת כי שנים שהפקידו אצל אחד כסף, זה מנה וזה מאתים, וכשבאו לקבל את פקדונותיהם זה אמר מאתים שלי וזה אמר מאתים שלי, כיון שלא נמצא מי הוא הגנב ומי הוא דובר האמת יתן לכל אחד מנה והשאר יהיה מונח עד שיבוא אליהו.

(בעל הטורים)

כי יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה וכל בהמה לשמר ומת או נשבר או נשבה וגו' (כב,ט)

בכל מקום מקדימים שור לחמור, חוץ מכאן בשומר שכן שהקדים חמור לשור. וצריך טעם.

ונראה, כי מבואר בגמרא (ב"ק סג,א) שאם כתוב בפסוק חיובן רק לגבי "שור", אי אפשר ללמוד ממנו גם חמור, כי שור יש בו מעלה שהוא קרב לגבי מזבח ע"ש, ולכן בכל מקום שרוצה לומר דיני חיוב, כגון שומר חנם, מקדימים את שור, ולא זו אף זו, אלא גם חמור.

אבל כאן בשומר שכן רוצים להשמיענו דיני פטור, והיינו את הפטור שיש לו באונסים, לכן אם היו כותבים שור היינו לומדים מק"ו שבודאי שעל חמור יהיה פטור באונס, ולכן כותבים את הפטור תחילה, חמור, ואז כותבים את שור, שגם הוא פטור באונס, שכן דרך התורה בכל מקום שכותבים לא זו אף זו (זבחים קט,א).

מדבר שקר תרחק (כג,ז)

הרה"ק רבי זוסיא פירש: כשאתה אומר דבור אחד של שקר, מיד אתה מרחק את עצמך מהש"ת.

ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת וגו' ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו ושם אלהים

עפ"י קריאת חברי הבד"ץ שליט"א לומר בכל יום אחרי תפלת שחרית, עד יעבור זעם, פרקים: ע"ט, פ"ג, קמ"ב ותפלת "אחינו כל בית ישראל"

שיעור בפרשת השבוע

ע"י

מרן הרב שליט"א

בכל יום חמישי בערב - ליל ששי

בקלויז טשארטקוב

בשעה 20.00

תפלת מעריב לפני השיעור (19.45) ואחר השיעור

*

שיעור בהלכות שבת

ע"י

מרן הרב שליט"א

בצפרא דשבתא בשעה 8.30

בביהמ"ד הגדול אסטען

תפלת שחרית בשעה 9.00

אחרים לא תזכירו לא ישמע על פיך (כג,יג)
את סמיכות הפסוקים אפשר לפרש בדרך צחות, כי אמרו חז"ל כי גדולה מעלתו של המשמר שבת כהלכתו שכן אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחליו לו (שבת קיא,ב). זהו שאומרת התורה "ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבות", אמנם אל תרשה לעצמך בשל זאת להקל במצוות התורה, אלא למרות זאת "בכל אשר אמרתי אליכם תשמרו" והזהרו במצוות התורה, "ושם אלהים אחרים לא תזכירו לא ישמע על פיך". (משך חכמה)

למח או הקהלה

שבת פ' משפטים, כ"ד שבט.

הדלקת הנרות: 17.51 (פלא המנחה: 17.05)

שחרית, תפלה כנהוג. מפטירין "הדבר אשר" (ירמיהו לד) עד "ורחמתי".

מברכין חודש אדר "יהיה ביום הששי וביום השבת קודש" ("דער מולד וועט זיין דאנערשטיג ביינאכט, 7 אזייגער און 2 מינוט"), אין אומרים אב הרחמים.

מוצאי שבת: 19.01 (לשיטת ר"ת: 19.23)

יום ה' תרומה, כ"ט שבט, ערב ראש חודש אדר א', יום כפור קטן, אין נופלין על פניהם במנחה.

משנכנס אדר מרבין בשמחה

א' דראש חודש, יום ו' פרשת תרומה, ל' שבט.

ערבית, כנהוג, שמונה עשרה, יעלה ויבא, ואם שכח בערב אינו חוזר, וכו' (יעלה ויבא גם בברכת המזון. שכח בברהמ"ז גם ביום אינו חוזר).

שחרית, נוהגין כבכל ראש חודש, יעלה ויבא, חצי הלל, שיר של יום, (ברכי נפשי), קריאת התורה, מוסף.

מצוה להרבות בסעודת ר"ח.

ב' דראש חודש, שבת פ' תרומה, א' אדר, פרשת שקלים. הדלקת הנרות: 18.03 (פלא המנחה: 17.14).

רבי שאול בראך זצ"ל אבד"ק קאשוי - כ"ו שבט ת"ש

מתולדותיו

הגה"צ רבי שאול בראך זצ"ל נולד ביום כ"ט לחודש שבט תרכ"ה בעיר נייטרא, לאביו הרבני החסיד הנגיד מוה"ר אלעזר זצ"ל. בצעירותו קנה תורתו בישיבת חוסט בצל רבו הגה"ק המהר"ם שיק זצ"ל, לאחר פטירת רבו נסע ללמוד במאטרסדארף אצל הגה"ק החתן סופר זצ"ל. נסע בהסתופף בצל צדיקי דורו, לבית בעלזא, סיגוט וצאנז. בתחילה שימש ברבנות בעיר מאגנדארף, אח"כ בעיר קראלי, ומשם עלה להתעטר לכהן כאב"ד העיר קאשוי. פתח בה ישיבה, ומשם הרביץ תורה והוראה למאות תלמידים. התפרסם בגדלותו וצדקותו הנשגבה וברוב פעולותיו נגד המחבלים בכרם בית ה'. נתבקש לישיבה של מעלה ביום כ"ו שבט ת"ש. השאיר אחריו חיבורים רבים בהרבה מקצועות התורה.

תלמיד מובהק

הגה"צ רבי שאול בראך זצ"ל היה מתלמידיו החביבים של רבו הגה"ק המהר"ם שיק זצ"ל, ואמר פעם הרב הגאון המובהק מוה"ר שמעון גרינפלד זצ"ל אב"ד דקה"י סימיהאלי בעהמ"ח ספרי מהרש"ג, שהיה תלמידו המובהק של המהר"ם שיק, "אנחנו למדנו אצל רבינו המהר"ם שיק תשע שנים, הרב מקאשוי למד אצלו תשע חדשים, והוא הנו התלמיד בה"א הידיעה של רבינו המהר"ם שיק". (שאלו בחי' ה' עמ' ז)

לימוד עם רבו

בקיץ תרל"ח נסע הגאון המהר"ם שיק זצ"ל למקום הבראה על כמה שבועות. לנסיעה זו לקח אתו את תלמידו הצעיר העילוי מנייטרא (ה"ה הגה"צ רבי שאול בראך זצ"ל אב"ד קאשוי), שהיה אז בן י"ג שנה. יותר מארבע שבועות היה אז רבנו (רבי שאול בראך) יחד עם רבו יומם ולילה וישן אתו בחדר אחד. רבנו דבר מזה הרבה פעמים איך המהר"ם שיק היה נזהר מלדבר אפילו מלה אחת בלשון גרמנית או לועזית אחרת. רק בלשון יידיש דבר, ואפילו מלה שהיו רגילים לבטא אותה בלשון יידיש בדיוק כמו בגרמנית, עיקם הוא את מבטא המלה, כדי לשנותה מלשון גרמנית. במקום ההבראה שהיה אז המהר"ם שיק עם רבו תלמידו היו נמצאים מעינות שהשתמשו במימיהם לצרכי רפואה, לרחיצה ולשתיה. כפי הנוהג וגם לפי עצת הרופאים היו צריכים לשתות כמה כוסות "ממעני הישועה" הללו בבוקר קודם האכילה. גם היו צריכים לשתותם לאט לאט בשעת טיול על השדרות שהיו נמצאים קרוב למעינות. כל בוקר היו צריכים לטייל כשעתים ובאמצע הטיול לשתות תמיד קצת מים מהמעינות. בלשון גרמנית נקרא מקום הבראה "קור אורט" והטיול לפי שתי המים היו עריכת ה"קור". וזה היה נקרא בעי כל "קור" בשורוק תחת ה', אפילו ביידיש.

המהר"ם שיק הלך לעשות טיולים אלו השכם בבוקר בעלות השחר, כי לא היה רוצה לטייל עם (המשך בעמוד ג)

מתורת הלשכה

נמסר ע"י הרה"ג ר' דוד שיינבוך שליט"א

שאלה: אשה או נערה שיש צורך שתסע עם נהג בשעות הלילה, באיזה אופנים אין בזה משום איסור יחוד?

תשובה: ככלל, לכתחילה יש להמנע מלנסוע איש ואשה לבד אף כשאין בזה איסור יחוד מצד הדין, וכפי שעורר על כך מרן הרב שליט"א כמה פעמים, אכן בשעת הצורך ניתן לנהוג כעיקר הדין, וכפי שיתבאר. (ע"י שו"ת שבט הלוי ח"ג סי' קפ"ה ד"ה וכדי, ובשו"ת משנה הלכות ח"ו סי' רכ"ז שאחר שהאריך כתב, מיהו כל זה מעיקר הדין אבל ודאי היא דבר ה' לא יצא יחידי בלילה עם אשה במכונה על הדרך ושומר נפשו ירחק מהם אפילו ביום).

בנסיעה ביום בתוך העיר במקום שמצויים עוברים ושבים, וכן בנסיעה מהירה ביום מחוץ לעיר במקום שנוסעים מכונות בתדירות, וכן בנסיעה מהירה בלילה מחוץ לעיר אם הרחובות מוארים באופן שאפשר לאדם מבחוץ לראות מה קורה בתוך המכונות, וגם נוסעים שם מכונות בתדירות, (דהיינו שלא עוברים 5-5 דקות ללא שתעבור עם מכונות נוספת), אין בזה איסור יחוד, אף אם הנהג הוא נכרי.

באופן שהרחובות אינם מוארים, יש עצה להדליק אור בתוך הרכב במקום ישיבתה, ועל ידי כך ייראה מבחוץ מה שנעשה בתוך הרכב, ואז אין בזה איסור יחוד.

כאמור, זאת בתנאי שמצויים עוברים ושבים, ושחלונות הרכב שקופים באופן שאפשר לראות מבחוץ מה קורה בתוך הרכב, וכן אין וילונות וכדומה על החלונות, בהעדר תנאים אלו, יתכן איסור יחוד אף בנסיעה ביום בתוך העיר.

אכן, אם הנהג מיווד עם אשה זו לא שייך כל היתר

שונה הלכות

מאכלי עכו"ם

נערך ע"י הגרא"ח שטרנבוך שליט"א מו"ץ ורב הכשרות דקהלתנו

חלב

חלב שנחלב מבהמה טהורה, אף שהוא נראה כאבר מן החי (דס נעבר ונעשה חלב, במרות דף ו ע"ב), מ"מ התורה התירה, לשתותו ומעמידים ממנו חמאה ובינה, אבל חלב מבעלי חיים אסורים, כגון חלב סוסים אסור לשתות, שכל היוצא מן הטמא טמא (שו"ע י"ד סי' פא סעיף א).

חלב מבהמה שנמצאת טריפה, אם החליבה נעשתה לפני 72 שעות האחרונות לחיי הבהמה, מותר (שם סעיף ב).

פרות המניבות חלב עוברות מדי פעם טיפולים רפואיים העלולים להטריף את הבהמה (כגון ניקוב הכרס כדי להשחרר גוים שבכנסה וכדומה), ולכן יש לברר זאת היטב לפני החליבה.

כשחלבה אסור ונתערב עם חלב של בהמות אחרות, אם יש שם ברפת ששים בהמות כשרות, החלב מותר (שם).

חלב עכו"ם

חלב שחלבו עכו"ם בלי פיקוח ישראל, אסורו חכמים מחשש שמא עירב בו העכו"ם חלב מבהמה טמאה האסור מן התורה (שו"ע סי' קטו סעיף א).

נחלקו הפוסקים, י"א שגזירת חלב עכו"ם נאמרה רק כשיש חשש שעירבו בו חלב טמא, כמדויק מלשון השו"ע "שמא עירבבו בו חלב טמא", וכשאין חשש כזה לא נאסר החלב (פרי חדש שם סק"ו), וי"א שאפילו באופן שברור שלא עירבו בו חלב טמא, כגון שלא נמצא בעיר זו דבר טמא, או שחלב טמא יקר יותר מחלב טהור, הגזירה בעינה עומדת (ערוך השלחן שם סעיף ה). ואפי' אם ננקוט כשיטת הפר"ח דכשאין חשש לא נאסר, מ"מ כבר קיבלו עליהם בני אשכנז להחמיר על עצמם בכל ענין, ונחשב כמו נדר ואסור (פתחי תשובה שם סק"ג, שו"ת חת"ס י"ד סי' קז). ובפרט שבזמננו הודו בעלי מחלבות שעירבבו בו חלב טמא לטובתם (ע"י שו"ת חלקת יעקב י"ד סי' לד), ולכן אין מקום להקל בזה, ורק אם ישראל עומד שם בשעת החליבה מותר החלב (ע"י דרכי תשובה שם סק"ו).

ידוע שהגה"ק בעל דברי חיים מצאנז זי"ע קיבל מחותנו הברוך טעם י"ז, איש מפי איש עד משה רבינו ע"ה, שאיסור חלב עכו"ם יש בו טעם כמוס. ומפי דודי הגר"מ שטרנבוך שליט"א שמעתי בשם האדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש זצ"ל "שקבלה בידו שניתית חלב עכו"ם מעורר ספיקות באמונה בהש"ת", וכן קיבל מהאדמו"ר ה"בית ישראל מגור זצ"ל "דהדורות בחלב עכו"ם מביאה לידי יראת שמים". וע"י בערוך השלחן (שם סעיף ג) מעשה נורא בענין זה.

כיון שהחמירו חז"ל בחלב עכו"ם, נעשה דינו כשאר מאכלות אסורות, ולכן חובה להוציא ממון להשתדל ולהשיג בכל מקום שהוא חלב ישראל (דרכי תשובה שם).

חלב עכו"ם אוסר הכלים שבשלו בו, כשאר איסורים (רמ"א שם סעיף א).

קטן או קטנה מבן תשע ומעלה (ט"ז שם סק"ה, שו"ת שם סק"ד) נאמנים לשמור שהעכו"ם לא עירב בו דבר טמא (רפ"א שם), מפני שהעכו"ם כתיירא שמא יספר הקטן מה שראה. ויש אומרים שתלוי בחריפות שכל הקטן או הקטנה, ואפילו בן שש מועיל אם מבין (הכמת אדם כלל סו סעיף ד).

חולה וקטן

חולה הזקוק למאכלי חלב, דינו כשאר איסורי דרבנן שלא הותרו אלא במקום פקוח נפש. ובחולה שאין בו סכנה מותר רק כשאוכלו שלא כדרך אכילה. ובזמננו שיש פקוח ממשלתי על החלב, אף שלהלכה אין סומכים על זה, מ"מ לגבי חולה בודאי אפשר להקל, וה"ה לגבי תינוק הזקוק למאכלים שיש בהם חלב עכו"ם (כגון דיסתוכי) או יולדת תוך שלשים יום ללידתה.

חולה השותה חלב עכו"ם מברך עליו תחלה וסוף (שו"ע או"ח סי' קצו סעיף ב), ואפילו בריא השותה חלב עכו"ם באיסור מברך עליו, כיון שאיסורו קל (ערוך השלחן שם סעיף א).

(המשך יבא בע"ה)

לשכת הוראה

שע"י הבד"ץ דקהלתנו
Jacob Jacobsstraat 22

מספר טלפון:
03.208.4115

(וסיימנג דיין 4115)

משעה 8.00 בבוקר
עד 12.00 בלילה

שעות קבלת קהל ב"לשכת הוראה" שבבנין הקהלה

לפנה"צ 10:15 - 11:15 / אחה"צ 14:00 - 15:00

שעה לפני השקיעה עד השקיעה (שבוע הבא משעה 17.15)

"תיבת הדואר" של "לשכת הוראה"
מתרוקנת בימים א'-ה' בשעות הנ"ל

בעניני לשון הרע הנוגע לשידוכים - בטלפון 0484.222.252

בימים ג' ו ה' משעה 18.00 עד 19.00 ע"י הגר" אברהם הכהן עהרנרייט שליט"א

ייראוך עם שמש

תפלת שחרית כותיקין
תפלת החול בביהמ"ד פשוואריסק
בכל יום חצי שעה לפני הנץ
ביום א' תרומה בשעה 7.10

*
בכל שב"ק בביהמ"ד חב"ד
התחלת התפילה בשבת זו 6.55

רבי שאול בראך (המשך)

בזמן שהיו כבר מבריאיים אחרים, וע"כ התחיל הטיוול השכם וגמרו אחרי שעתים עוד טרם הגיעו המבריאים הראשונים. הרבי קרא לי כל יום "שאלו קים מיר ועלן מאכן די קי"ר" בחזיריק תחת הי"ד, כדי לא לדבר מלה גרמנית.

"מה הנכם חושבים", ממשיך רבנו, "היתה הקור הזו כל בוקר? כשהתחלנו לטייל, התחלתי אני להגיד לרבי ארבע-חמש דפים גמרא ותוס' עם מהרש"א ומהר"ם בע"פ, הרבי הגיד את הראשונים על דפים אלו, אח"כ המשכתי שוב בגמ' ותוס' עם מהרש"א ומהר"ם והרבי עם הראשונים, ובאופן לימוד זה טיילנו כל בוקר ששעות, ולמדנו כל יום עשרים עד שלושים דפים גמרא ותוס' עם המפרשים. חזרנו הביתה להתפלל עם מנין עוד בזמן ק"ש כמובן. ומכיון שבמקום הבראה הזה לא הטרידו את רבי הרבה, למדנו בלי הפוגות. וזכיתי לשמוע מרבי הרבה מאד מה שתלמידים מובהקים לא זכו לראות ולשמוע".

נתן מהודו עליו

כ"ק האדמו"ר ("דברי יחזקאל") משינאווא זצ"ל וגם רוב אדמו"ר יגליציה היו רגילים לנסוע לקרעניץ, מקום הבראה קרוב לצאנז. פעם נסע רבינו (הגה"צ רבי שאול בראך זצ"ל) אל האדמו"ר משינאווא לשם, ושוב נשתתה שם כחמש שבועות. רבינו סיפר שהוא היה גר בדירתו של האדמו"ר שם, והיה לו חדר ע"י חדרו של האדמו"ר ממש, ומחדרו נפתחה דלת וגם חלון אל חדרו של האדמו"ר. כשהאדמו"ר היה חסוק עם האנשים שבאו אליו להתברך, ישבתי אני בחדרי ולמדתי. ברגע שראה האדמו"ר שאין אנשים והוא פנוי, מיד דפק על החלון של חדרי וקראני להכנס אליו. ביליתי כל החמש שבועות באופן כזה בחבורתו של כ"ק האדמו"ר יומם ולילה. בהתלהבות עלאית היה רבינו מספר, "השינאווער רב סיפר והראה לי בשבועות אלו כל מה שראה ומה שעבר עליו כל ימיו, וראיתי שהוא מתכוין ללמדני ולהכניס בי כל מה שאפשר יותר".

"בשבת אחת משבתות אלו", סיפר רבינו, "היו בקרעניץ אדמו"רים מפורסמים מגליציה וגאונים מפורסמים מהונגריה, ביניהם הגאון בעל נטע שורק, הגאון בעל באר שמואל מאונסדארף, הגאון בעל זכרון יהודא מסאטמר ועוד. בסעודה השלישית של שבת זו ישבו כל האורחים הגדולים ע"י שלחן של כ"ק האדמו"ר משינאווא. מקומי היה בקצה השלחן ממש, כי הייתי הצעיר של כל הרבנים. לפני ברכת המזון אמר האדמו"ר, שאין הוא יכול לברך ברכת המזון כי הנו מסופק אם אכל כשיעור חיוב ברכת המזון, והוא מבקש את הרב ממאגנדארף (רבי שאול בראך) שיעלה אליו אל ראש השלחן, ויברך על הכוס ויכין להוציא אותו עם ברכת המזון. עליתי וישבתי לידו של האדמו"ר, הוא נתן את הכוס בידי וברכתי ברכת המזון בקול. כל שעת ברכת המזון דפק כ"ק האדמו"ר במקום הדופק שבידו על חדרו של השלחן בחזקה. עם כל דפיקה הרגשתי שהנשמה כמעט פורחת ממני, וכן המשיך עד שגמרתי ברכת המזון". (שאלו בחירי ה', עמ' מב)

עתיד להאיר עיניהם

רבינו (הגה"צ רבי שאול בראך זצ"ל) בלמדו במאטראסדארף (אצל ה"ח"ת סופר" זצ"ל) הוסיף התמדה על התמדתו. לפי דבריו כמעט ולא הפסיק במשך ארבעת השנים שלמד עם מלימוד תורה, הוא אכל וישן רק ההכרחי ביותר. אף כשעוד למד בחוסט אהב תמיד להתבודד וללמוד במקום מחבא, רחוק מראיית בני אדם וחבריו. שמה בחוסט בימי החורף מצא קרוב לחדרו בחצר מחסן עצים וישב שם בהחבא ולמד. כשהגיע למאטראסדארף כבר היה אביב וקיץ, ועד מהרה מצא יער קטן אל הרחק מבית המדרש והישיבה ובין עצי היער מצא לו מקום מוסתר קצת. שם למד באין מפריע כל שעות היום. ויהי היום ורבינו נתפס במחבואו ע"י רבו החתן סופר. לפי עצת הרופאים הלך החתן סופר כל יום לטייל קצת כדי לחזק גופו החלוש. יום אחד היה זה לפני חג השבועות הוא טייל עם שני בחורים מתלמידיו

בכיוון היער הזה סמוך לישיבה. הם שמעו קול בוקע מבין עצי היער, נמשכו אחרי הקול עד שהגיעו אל המקום שם ישב רבינו משוקע בלימודו.

רבינו היה בחור צעיר נמוך ונראה כילד קטן, הוא היה חדש בישיבה, טרם הכירו בו רבו וחבריו, כי היה זה בשבועות הראשונים לבואו לישיבה זו. החתן סופר עמד עם מלויו על יד רבינו, הסתכלו עליו בתמיהה, ורבינו ישב רכון על ספרו ולומד בלי להרגיש כלל על המתרחש סביבו. פתאום שמע קול לו קול אליו, רבו התחיל לדבר אליו. רבינו הגביה ראשו והנה רבו עם שני בחורים עומדים עליו. "נבהלתי מאד" מספר רבינו, "קמתי מהר ועמדתי בפחד ובמורא מול רבי". "מה מעשיך פה?" שאלני רבי "מה למדת?" "חזרתי על טור שלחן ערוך אורח חיים" אמרתי. "על איזה סימנים חזרת?" "על הלכות פסח, מסימן תכ"ט עד סימן תצ"ה עד הלכות יו"ט". היתה תשובתי. "האם הנך מוכן להבחין באלו השישים וששה סימנים?". "כן" השבתי. מורי ורבי שאלני שאלה אחת ויחידה: "תגיד לי את המקומות בהם מביא הבית יוסף את שיטת הרמב"ן בששים וששה הסימנים". התחלתי מיד לצטט בזה אחר זה את כל המקומות בהם מביא הב"י את שיטת הרמב"ן בס"ו סימנים אלו, בלי לסטות אף פעם מהסדר ולהקדים את המאוחר, עד שהגעתי להלכות יום טוב, כשגמרתי נגש רבי אלי, צבט על שתי לחיי וצעק בהלהבות "דוא ביסט איין יום טוב דיגער בחור". כשסיפר רבינו ענין זה, היה רגיל לומר, מורי ורבי החתן סופר ידע גם ידע מה לשאול בבחונ אותי אז. שאלה גדולה שאל רבי. ידוע שבהלכות פסח מרבה הב"י להביא את שיטת הרמב"ן על כל צעד ושעל, ואין כמעט קטע שאינו מביאו. בבא החתן סופר לביתו אחרי טיול זה, ישב מיד וכתב מכתב לאביו של רבינו לנייטרא. במכתב זה כותב החתן סופר "ידע כב' שבנו הב' שאול שלומד בישיבתנו, הנו כבר היום גאון מופלג וכו' וכו'... מובטחני בו שעתיד הוא להאיר עיניהם של ישראל" (שאלו בחירי ה', עמ' יד)

נתקיימו במלואן

פרשה מפוארת וארוכה היתה דבקומו ומסירותו של רבנו (הגה"צ רבי שאול בראך זצ"ל) לשושלת בעלזא. שם שימש כחסיד בכל ישותו שלשה דורות החל מכ"ק האדמו"ר האמצעי הגה"ק מוה"ר יהושע זי"ע, בנו כ"ק האדמו"ר הגה"ק מוה"ר ישכר דוב זי"ע ונכדו כ"ק האדמו"ר הגה"ק מוה"ר אהרן "קדוש ה'", כפי שרבנו כינהו, זי"ע.

האדמו"ר האמצעי מבעלזא נתבקש לישיבה של מעלה בשנת תרנ"ו ביום כ"ג שבט. הוא נסע לווינא לדרוש ברופאים, נתקבל שם בבית חולים, וכפי שידוע נסתלק בווינא והובילוהו לבעלזא. רבנו שמע שהאדמו"ר נמצא בווינא נסע ממאגנדארף על ש"ק פרשת בא אל האדמו"ר. רבנו הי' רגיל לספר הרבה מבקורותו אצל כ"ק האדמו"ר אז בווינא. בין היתר סיפר:

כשנכנסתי אל כ"ק האדמו"ר אל הקודש פנימה לחדרו בבית החולים ומסרתי לו הקוויטל, ברכני האדמו"ר ואחרי הרהור אמר לי: "ישמע הרב ממאגנדארף, אדם צריך להיות חזק בבטחונו בה' ולא להתיאש אפילו הוא נמצא במצב מאד קשה. ואפילו אם האדם נחלה במחלה קשה מאד, ומובילים אותו וליך בהירה ווינא ומכניסים אותו לבית חולים זה, ואל חדר זה ולמטה זו, בכל זאת אל לו להתיאש, כי אחרי כל זה הוא יכול להבריא בעזי"ת לגמרי ולהתקבל אחר כך לרב בעיר גדולה ואח"כ אפילו לעיר ואם בישראל". כמובן שדברי האדמו"ר היו בעיני כחידיה שלא הבנתים כלל. כמה ימים אחרי כן נסתלק האדמו"ר בווינא. רבנו נסע גם אל ההלוי".

עברו שנים, ורבנו נחלה מאד ל"ע במאגנדארף. הרופאים שהובלהו אליו לא ידעו ולא הכירו טיב המחלה ורפואתו, וע"כ יעצו לנסוע אתו מיד לווינא אל הרופוסטורים הגדולים שם. "כשנסעתי על הרכבת דרך פרשבורג לווינא" - מספר רבנו, "הכביד חליי עד שאבדתי הכרתי. אנשים הכניסו אותי לתא נפרד בקרון של הרכבת והשיכו אותי על ספסל התא. שכבתי זמן ממושך בלי הכרה. פתאם פתחתי עיני וראיתי שמולי על הספסל יושב

א יידיש ווארט

רק שבתו יתן ורפא ירפא (כא"ט)

דורך "שבתו", די מאכלים פון שבת קודש, קען מען זוכה זיין צו "ורפא ירפא", אלע רפואות. (תפארת שלמה)

לשון חכמים

...ועתה כשבא להתחיל באיסור המאכל, פתח ואמר ואנשי קדש תהיון לי, שראוי הוא שיאכל האדם כל מה שיחיה בו, ואין האסורין במאכלים רק טהרה בנפש, שתאכל דברים נקיים שלא יולידו עוובי וגסות בנפש, על כן אמר ואנשי קדש תהיון לי, כלומר אני חפץ שתהיו אנשי קודש בעבור שתהיו ראויים לי, לדבקה בי שאני קדוש. (רמב"ן כב,ל)

הכרת הטוב

הננו להביע מעומק הלב את רגשי הכרת הטוב לאיש אשר רוח בו, הרופא המהולל העושה ימים ולילות למען חולי עירנו

הר"ר ד"ר גרשון הלוי גוטפריינד הי"ו אשר עמד כל העת במסירות מיוחדת לימין אשתי ואמנו ע"ה הכ"מ בסיוע ובהכוונה נכונה, בכל שעה משעות היום והלילה, גם לרבות שבתות וימים טובים, במאור פנים.

יה"ר שהש"ית יהיה בעזרו תמיד לראות ברכה והצלחה בכל מעשי ידיו ועוד ינוב בשיבה דשנים ורעננים בבריות גופא ונהורא מעליא.

בהוקרה

דוד קסטנר ומשפחתו

ברכת מזל טוב חמה ולבבית להרה"ג

מוה"ר מאיר וויינבערגער שליט"א
מו"ץ דחסידי סאטמאר

ולכל משפחתו שיחי

לרגל הכנס בנו שיחי לעול המצוות

ירוו ממנו ומכל צאצאיהם רוב נחת וכל טוב

מאחלת הנהלת הקהלה

איש יהודי בלבוש חסידי שלא הכרתיו. האיש שאלני, האם הנני זוכר את מה שאמר לי האדמו"ר מבעלזא בבית החולים בווינא. נזכרתי מיד על כל השיחה של האדמו"ר, ובאותה הרגע כבר הייתי בטוח שבעזי"ת אתרפא ממחלתי. הגענו לווינא. הכניסו אותי לבית החולים ולחדר ולמטה שם שכב כ"ק האדמו"ר מבעלזא זי"ע. כמובן שמברכת צדיק יצאתי על רגלי בריא מבית החולים. הרופאים הגדולים שטיפלו בי אמרו לא להזהירו אותי לפני עובי את בית החולים, להזהר לא לאמץ את המוח ולא ללמוד דברים קשים הצריכים לינון רב. "כבוד הרב צריך לנטוע לעצמו גן עם פרחים על יד ביתו ולהתעסק בזה רוב שעתו. הוא יכול גם לשחק שאך קצת אם ירצה, אבל לא יותר". רבנו כשסיפר מזה אמר, הנה שמעתי בקול הרופא ושחקתי באמת ש"ך עם טורי זהב וכל המפרשים.

"חזרתי למאגנדארף", המשיך רבנו "שנים אחרי כן, נתקבלתי לרב אב"ד בקה"י קראלי. אז הבנתי דבריו הראשונים של האדמו"ר מבעלזא שאחרי מחלה קשה זו יכולים עוד להיות רב בעיר גדולה. כשנבחרתי להיות רב בקה"י קאשווי, הבנתי סוף דברי האדמו"ר וכונתו לעיר ואם בישראל".

(שאלו בחירי ה', עמ' לו-לח)

טרם יקראו

סיפר הרה"ח ר' שמואל געליס, שפעם אחת חלתה הרבנית של דודו הגאון ר' שאול בראך זצ"ל אבד"ק קאשווי, ונסע אז הגאון ר' שאול בראך זצ"ל להרה"ק מהרי"ד מבעלזא זצ"ל שהיה בעיר מונקאטש, והוא נהג שלא לכתוב בקשתו בפתקא רק שמו ושם אמו, באמר, מה נפשך, ווייסט ער די בקשה איז דאך גוט, און אויב נישט, איז א שאד דאס פארן. והנה טרם נסיעתו להרה"ק מהרי"ד ביקשה (המשך בעמוד ז)

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

בינו שנות דור ודור

יום א' - כ"ה שבט
 תק"ט: רבי דוד ממיקולייב - תלמיד הבעש"ט
 תרמ"ג: רבי ישראל [ב"ר זאב וואלף] ליפקין מסאלאנט
 רבי מייסד תנועת המוסר
 תש"י: רבי מרדכי [ב"ר אליהו] פאגרעמאנסקי - העילוי
 מטעל - מגיד שיעור בהיידיע-אנטווערפן
 תשפ"א: רבי חיים מאיר [ב"ר שמואל] הלוי ואזנער - רב
 דזכרון מאיר וראש ישיבת חכמי לובלין ב"ב -
 מחשבת הלוי

יום ב' - כ"ו שבט
 תכ"ז: רבי דוד [ב"ר שמואל] הלוי - טורי זהב (ט"ז)
 ת"ש: רבי שאול [ב"ר אלעזר] בראך - הרב דקאשוי
 תשמ"ו: רבי יעקב [ב"ר משה יהודה לייב] לאנדא - הרב
 דבני ברק

יום ג' - כ"ז שבט
 תצ"ז: רבי אלכסנדר סענדער [ב"ר אפרים זלמן] -
 תבאוות שור
 תקצ"ז: רבי אלעזר [ב"ר אריה לייב] לעוו - שמן רוקח

יום ד' - כ"ח שבט
 תקע"ב: רבי יוסף דוד [ב"ר יצחק] זינצהיים - יד דוד
 תרצ"ו: רבי מנחם נחום [ב"ר יוחנן] טווערסקי -
 האדמו"ר מראמיסטיריווקא

יום ה' - כ"ט שבט
 תקע"ז: רבי ראובן [ב"ר יעקב חיים] הלוי הורוויץ
 מזארנאווצא - דודאים בשדה

תרס"ד: רבי חנייה יום טוב ליפא [ב"ר יקותיאל יהודה]
 טייטלבוים - הרב דסיגעט - קדושת יום טוב
 תרפ"ה: רבי יצחק ירוחם [ב"ר משה יהושע יהודה לייב]
 דיסקין מירושלים
 תרפ"ז: רבי נתן צבי [ב"ר משה] פינקל - "דער אלטער
 פון סלאבאדקע"

תשע"ה: רבי אלחנן [ב"ר דוד] היילפרין - גאב"ד
 ראדומיטשלא-לאנדאן - שדה אלחנן

יום ו' - ל' שבט
 תרנ"ה: רבי שמואל אברהם אבא [ב"ר ברוך]
 מהאראדענקא

ש"ק - א' אדר
 דתתק"ד: רבי אברהם [ב"ר מאיר] עזרא - אבן עזרא (א)
 ה' ת"ז: רבי עזריה [ב"ר אפרים] פיגו - גידולי תרומה,
 בינה לעתים (א)
 תכ"ג: רבי שבתאי [ב"ר מאיר] כ"ץ - שפתי כהן (ש"ך) (א)
 תרט"ו: רבי ברוך [ב"ר חיים] הלברשטאם - האדמו"ר
 מגארליץ

שיעורים במסגרת "אטלס" - Atlas

לאור ההצלחה הגדולה לה זכינו ב"ה בארגון שיעורים בשפת הפלמית לאלה החיביים לכן עפ"י חוק, אשר לאחר מאמצים רבים קבלנו אישור לייסד מסגרת נפרדת ושתהא מקובלת אצל הרשויות, ע"כ מודיעים אנו אשר לבקשת הרבים מתחילים בעזה"י במחזור חדש ללימודים אלו.

לפרטים ולהרשמה נא לפנות בהקדם אל חבר וועד הקהלה הר"ר מיכאל ביבלמן הי"ו (21.00-22.00 0475.738.324 (רק בין השעות

מכירת חיסול

הזדמנות אחרונה ביום ראשון הבעל"ט

מכירת ספרים משומשים

במחירים זולים במיוחד, כדלהלן:
 יום א' תרומה, כ"ה שבט - 60%
אלפי ספרים
 חדשים גם עתיקים, סטים וחלקים בודדים
ברחוב אסטען 49
 משעה 11.00 בבוקר עד שעה 18.00 בערב

מנוחה נכונה

מרת טובה גיטל יהודית ב"ר אברהם שמואל קסטנר-בערנפעלד ע"ה (84)
 אשת יבל"ט הר"ר דוד נ"י
 י"ח שבט תשפ"ה
 *
 ר' לוי יצחק (Leon) ב"ר פסח דוד ריגעהויפט ע"ה (77)
 י"ח שבט תשפ"ה

שבתא בלדונן

דאנערשטיק כ"ט שבט 27 february
משה רוט - רות קליין
 Moishe Roth (London)
 Ruth Klein (Wien)
 Chupa: Ateres Lea 19.00 uur

צויט און אטריה

אברהם ב"ר שרגא שמואל מיללער נ"י
ביהמ"ד ויזניץ
 *
חיים ב"ר יוסף שמחה ראפאפארט נ"י
ביהמ"ד ויזניץ

אזי 312

למשפ' ר' חיים מרדכי דוב גלסמאן-יאקאב נ"י

אזי 312

למשפ' ר' יהודה איינהארן-ווערצבערגער נ"י

עמו בחיבה יתירה. כשרבנו נסע אתו אחד על עגלה ללוותו מביקורו אצל רבנו חזרה לאכסניתנו, לא רצה רבנו לשבת בעגלה בשורה אחת עם רבי ישעיהל הוא התיישב למולו, והי' יוכוח ביניהם בדבר זה, כי רבי ישעיהל לא הסכים לנסוע כן. כן לא רצה רבנו ללכת בצד ימינו של הרבי וכשהרגיש פעם בדרך הילוכם שהוא עומד על צדו הימנית של הרבי, קפץ לצד השני, בהוסיפו בלחש על עצמו שהוא בור לפי שהוא הולך לימין רבו.

כשנסע רבי ישעיהל מקאשוי אמר רבנו להנוכחים, שראה כתוב בדרשות החת"ס, שזה הוא יודע, שעל ידי ש"ס ופוסקים אפשר לזכות לרוח הקודש, אבל בלי ש"ס ופוסקים איננו יודע. ע"ז אמר רבנו, ראשית כל הוא תמה על החת"ס ז"ע שנעלם ממנו דברי חז"ל, שני אנשים שהכינו מים לעולי רגלים וזכו לרוח הקודש. ושוב אם החת"ס הי' מכיר את רבי ישעיהל קריסטריר, הי' רואה שאפשר לזכות לרוח הקודש גם ע"י גמילות חסדים כמו רבי ישעיהל. (שאלו בחי ה', עמ' מט)

במצותיו חפץ מאד

מצות בדיקת חמץ הי' עושה (הגה"צ רבי שאול בראך זצ"ל) ממש בפישוט ידיים ורגלים, וכך הי' חופש בכל המקומות בחורין ובסדקין, הוא בעצמו הלך לבדוק במרתף ובעלי, פ"א ראינו שנשרף חצי זקנו בעת הרכין עצמו סמוך להנר, ולא השיגח על עצמו כלל וכלל כשעסק במצוה זו. (שאלו בחי ה', עמ' ריח)

פנחס פארבער
 ב"ר אברהם אביש חיים נ"י פארבער (גראס) קאטה (עהרענפעלד) לונדון

מאורשים
 לונדון, ט"ו שבט תשפ"ה

זאב טויב
 ב"ר נחום אהרן צבי ז"ל בת הרב יחיאל משה שליט"א טויב (האכהייזער) טערקעלטויב (ראבינאוויטש) אנטווערפן

מאורשים
 וויליאמסבורג, ט"ז שבט תשפ"ה

משה אליקים בריעה זייפמאן
 ריזל הערשאפט ב"ר מנחם יהודה דוד נ"י בת ר' אשי נ"י זייפמאן (מארעלס) הערשאפט (מרסה) אנטווערפן

מאורשים
 אנטווערפן, כ"ב שבט תשפ"ה

זר מצוה

יחזקאל מנחם בן הרב מאיר וויינבערגער נ"י
 *
יוסף יצחק ב"ר מנחם אליהו ראטטענבערג נ"י

רבי שאול בראך (המשך)

ממנו הרבנית שיכתוב את הבקשה בתוך הפתקא, אמנם כשהגיע למונקאטש ועמד אצל המזווה ליכנס להרה"ק, חשב הגאון ר' שאול, אולי אכתוב את הבקשה בתוך הפתקא כיון שכן בקשה ממני הרבנית, אמנם, עשה תנועה בידו ואמר לעצמו, לא אכתוב את הבקשה.

אחר כך כשנכנס להרה"ק מהרי"ד ונתן לו את הפתקא, קרא הרה"ק את שמו, וכשקרא את שמה של הרבנית (רבקה) אמר שתהיה לה רפואה שלמה, וסיים אז הרה"ק מהרי"ד בזה"ל: אז מ'פארט ערליך איז מען שוין געהאלפן. (שיח זקנים)

אהבת צדיקים

כבוד גדול כיבד רבנו (הגה"צ רבי שאול בראך זצ"ל) את הרה"ק המפורסם מו"ה ישעי' קריסטריר ז"ע. רבנו כשהי' מדבר ממנו הי' אומר, שצדיקי הדור אמרו עליו שהוא לא פגם מעולם במדת יסוד, ולכן זכה למדרגות גדולות. נוסף על זה אמר רבנו שרבי ישעיהל ז"ע זכה למה שזכה ע"י הגמילות חסד שלו שהיתה ידועה ומפורסמת בעולם לאין דוגמתה. רבנו נפגש בפעם האחרונה עם רבי ישעיהל בשנת תרפ"ה בקאשוי. הרבי הי' רגיל לנסוע כל שנה אחרי פסח על יומא דהלולא של הגאון בעל דברי חיים ז"ע לצאנז, בהליכתו נתעכב בקאשוי. מפליא היה לראות איך רבנו שמח לקראתו והשתעשע

שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבא

תורנות בתי מרקחת Wachtdienst (9.00-22.00 uur)

Na 22u.: 0903.92248 (1.50€ per min.)
 Dokter van wacht - 0900.10.512
 HATZOLOH - 03.289.00.00 (תלמידי)

vrijdag 21 februari
 Minerva, Brederodestraat 61

zaterdag 22 februari
 Pharmaalux, Dageraadplaats 25

zondag 23 februari
 Brant, Lambermontplaats 16

maandag 24 februari
 Van Ghysseghem, Kloosterstr. 166

dinsdag 25 februari
 Sollie, Kasteelpleinstraat 24

21 februari (ליל ש"ך) na 22u.: Broeckx, Teniersplaats 2

woensdag 26 februari
 Bankapotheek, Mechelsestwg. 12

donderdag 27 februari
 Justitia, Justitiestraat 81

בתי מרקחת שפותחים בכל ש"ך
 Justitia, Justitiestraat 81: 10.00-16.00 - Centraal Station, Pelikaanstraat 3: 10.00-17.00 - Grote Markt 56: 10.00-17.00 - Wapper, Schuttershofstr. 48a 9.30-18.30

שעות הקבלה בניין הקהלה Jacob Jacobsstr. 22

מזרח הרב שליט"א: בימים ב' ד' ו' 11:00-12:00
 הדומ"ץ הגר"ע האניג שליט"א: בימים א' ג' 10:00-11:00
 הדומ"ץ הגר"ע פאללאק שליט"א: בימים י' א-ו 10:15-11:15
 המו"ץ הגרא"ח שטרנבוך שליט"א: בימים א-ו 10:30-12:00

משך הקהלה - שעות פתיחה: לפנה"צ א-ו 9:30-12:45
 אחה"צ ב-ה 17:00-18:30

ניתן להקשר בטלפון גם בין השעות 14:00-17:00
 03.233.55.67
 info@machsike-hadass.be

מזרח הרב שליט"א: 17:00-18:30
 אך ורק בתיאום מראש במשרד הקהלה
 03.233.55.67-5

למוניות הבית דין צדק
 03.233.55.67-6 - beidsin@machsike-hadass.be

להרשמה לחבר הקהלה יש לפנות לאחד ממבריי העיר, או ע"י אי-מייל: membership@machsike-hadass.be, או לשלוח תיבת member sms למספר 0488.577.313

הארות הערות בכל הקשור לגליון ולקבלת הגליון נא לפנות דרך המייל Shabato@machsike-hadass.be